

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

PIK L Ч. 66. Джерзі Сіті, Н. Дж., вівторок, 24-го березня 1942.

No. 66. Jersey City, N. J., Tuesday, March 24, 1942.

VOL. L.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. ПЯТЬ ЦЕНТИ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. „Свобода“: BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BErgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

Филиппини Зігнорували Знов Японський Ультимат, Щоб Негайно Заперестати Боротьбу - Крипс Уже в Індії - Зістрілено Аліянтами 23 Ворожі Літаки в Австралії в Однім Дні - Прибув Сікорські, Хочє Помочі для Советів

ОБОРОНЦІ БАТАНУ ВІДКИДАЮТЬ ЯПОНСЬКИЙ УЛЬТИМАТ

ФОРТ МІЛС (Корігідор, Филиппинські Острови). — Ген. Джонатан М. Вейнрайт, наступник ген. МекАртура як головний командуючий Батану, повідомив департамент війни, що він відкинув японський ультимат в справі піддачі та що він рішучий до останнього обороняти свої позиції перед японськими наїздниками. Ген. Вейнрайт навіть не відповідає на японські пропозиції, що рівняється категоричному відмовленню. У столичних кругах сподіються, що після того японці під команду ген. Ямашіти діchnуть тепер генеральний наступ.

БАТЛЕР ВІРІТЬ В ЗДОРОВИЙ МИР

НЬО ЙОРК. — Д-р Ніколас Морей Батлер, президент Колумбійського Університету та голова Карнегієвської Фондації для Міжнародного Миру заявив, що війна може тривати ще довгий час, або в наслідок економічного заломання, може закінчитися скорше ніж загальною припущають. Він твердив, що всі позиції вказують на це, що помилки з 1919. р. вже не повторяться. Батлер народився в родині, в якій завжди були війни, прийшли до переконання, що тривалий мир можна побудувати лише на здорових принципах міжнародної співпраці. Д-р Батлер закликав, щоб американці пильно студіювали причини теперішньої війни та щоб вивчили з неї те, що буде кінечним для уникнення наступної війни. Далі він згадував, що Америка все була за сталим миром. В 1910. р. американський уряд пропонував організацію сталого світового миру, в 1935. р. Америка прийняла ухвали конференції в Лондоні, а в 1941. р. підписалася під Атлантийським Чартером, виданим Рузвелтом і Черчиллем.

СІКОРСЬКИЙ ПРИБУВ ДО КАНАДИ, ВИГІДЖАЄ ДО ВАШИНГТОНУ

МОНТРЕАЛ (Канада). — Висідаючи з англійського бомбовика, ген. Владислав Сікорський, голова польського уряду на вигнанні, заявив, що завдання аліантів є відкрити негайно другий фронт в Європі та доставити якнайбільше поміч для Советського Союзу. Приймаючи журналістів перед своїм від'їздом до Вашингтону на побачення з президентом Рузвелтом, ген. Сікорський заявив, що Європа є далі головним театром війни. Він рівнож сказав, що він перебуватиме в Злучених Державах около десять днів.

НЬО ЙОРК. — Польський Інформаційний Центр подає, що приїзд ген. Сікорського стоїть у звязку з зростом мілітарних дій в Європі з надходячою весною.

НАЗИВАЮТЬ МЕКАРТУРА „ЛЮДИНОЮ ПРИЗНАЧЕННЯ" ВІЛІЙМСТАВН (Масс.). — Ген. Френк Р. МекКой, член слідчої комісії, що розсліджує випадки в Перл Гарбор, заявив, що американська начальна команда має в особі ген. МекАртура геніяльного воюка та організатора. Теперішня війна вимагає великих умів та відважних людей. Таким є ген. Мек Артур. Ген. МекКой, який знає особисто МекАртура, твердив, що він є „людина призначення", себто, що від нього залежатиме багато в теперішній війні.

ЕПІСКОП О'ГАРА ПРОТИ ЖІНОЧОЇ АРМІЇ

НЬО ЙОРК. — Виступаючи з промовою на поліційному бенкеті в готелі „Астор", єпископ О'Гара, голова всіх католицьких капеланів в американській армії, заявив, що намагання деяких груп зорганізувати жіночу армію, є проти інтересів не тільки церкви, але також проти родини. Єпископ згадував, що жінка повинна далі бути основою родинного життя, яке знову є сильною підвалиною здорового суспільного життя. Хоч він не згадав спеціально законопроект в цій справі в конгресі, про це ходило тут саме про цей законопроект, щоб створити т. зв. Помічні Військові Жіночі Відділи в силі 150,000 жінок, які носилиб військової однострої та булиб підпорядковані військової дисципліні.

КИТАЙ НЕ ОПУСТИТЬ АЛІАНТІВ, КАЖЕ ГЮ ШІГ ВАШИНГТОН. — Д-р Гю Шіг, китайський посол, заявив, що не зважаючи на ці труднощі, серед яких знайшлася його батьківщина, китайський уряд не заперестане боротьби проти тоталітарних держав, а буде боротися до остаточної перемоги. Згадуючи тісну співпрацю поміж тоталітарними агресорами, посол сказав, що Об'єднані Держави ведуть спільну війну, все одно, чи вони воюють в Африці, в Європі чи на Далекому Сході. Далі д-р Гю Шіг твердив, що Атлантийський Чартер не відноситься лише до європейських і американських народів, але також і до Азії.

МЕКАРТУР ПЕРЕВОДИТЬ УНІФІКАЦІЮ НАЧАЛЬНОЇ КОМАНДИ

ГОЛОВНА КВАТИРА ГЕН. МЕКАРТУРА (Австралія). — Між Головною Кватою ген. МекАртура та Вашингтоном і Лондоном ідуть переговори в справі об'єднання начальної команди на Південно-західному Паціфіку. Ген. МекАртур мав повідомити Вашингтон про початкові свої плани, в гру яких входять не тільки стратегія, але також певні особи. Хоч генерал був назначений начальним командантом всіх сухопутних, морських та повітряних сил на цьому фронті, проте у практиці це вимагає поладження численних проблем, зв'язаних з тим становищем. Хоч ген. МекАртур привіз із собою штаб з Филиппинів, з яким співпрацював довгий час, однак в тамашню гру входять також аліантські австралійські війська, тому то в цій справі ген. МекАртур також радиться англійського уряду.

ЗАТОПЛЕНО ТРИ КОРАБЛІ ВОРОЖИМИ СУБМАРИНАМИ

НОРФОЛК (Вірджинія). — Морські влади повідомляють, що ворожі субмарини затопили три американські кораблі середньої величини, на водах Атлантики, при чому 18 осіб згинувло у хвилях моря. Два кораблі були затоплені минулої середи, а третій був торпедований в білий день в четвер.

БРУКЛІНСЬКІ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗАКУПИЛИ ЗА \$115,000 U. S. DEFENSE BONDS

БРУКЛІН. — Бруклінські українсько-американські товариства мали минулої неділі в своїй Народній Домі при Грейндж вул. мітинг в справі закупки державних оборонних фондів. Предсідником мітингу був голова злучених бруклінських організацій, о. сов. А. Лотович. Секретарювали: Гелена Мудрик і Петро Пелех. Прийняли було біля 300 осіб. Промови виголосили о. А. Лотович, представник департаменту скарбу С. Дреслер, Ю. Павчак та інші. По мітингу приступлено до закупки оборонних фондів. Відразу закуплено за \$25,000, а решту, до загальної суми \$115,000, декларовано і обіцяно в короткому часі закупити. Один відділ У. Н. Союзу, ч. 325, закупив на \$1,000.

ЛЕТУНСЬКІ НАЇЗДИ НА ЯПОНСЬКІ БАЗИ

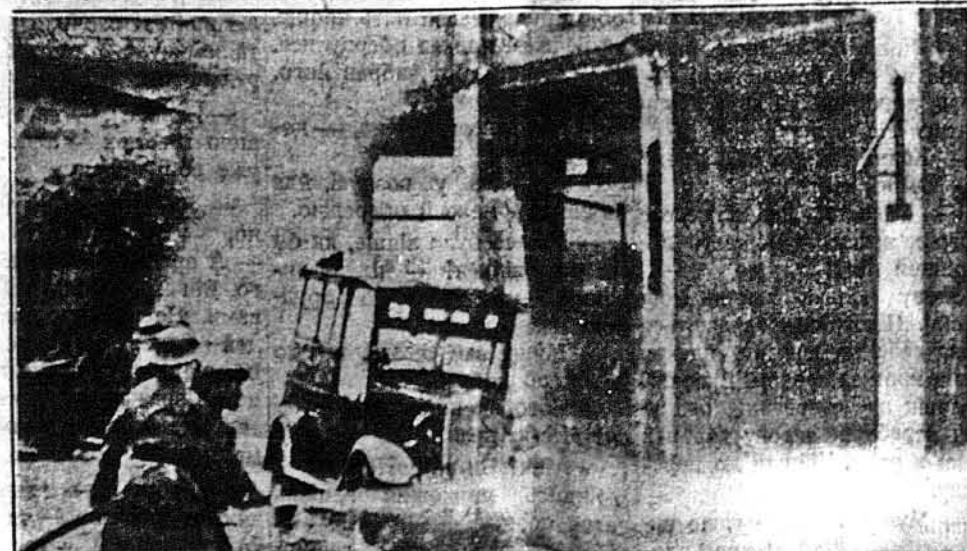
МЕЛБОРН. — Бомбовики Об'єднаних Держав масово налетіли на японську летунську базу в Новій Гвінеї, Лас, і знищили на землі 17 японських літаків. Крім них знищено шість японських літаків в повітрі. Об'єднані Держави ведуть сильну протияпонську повітряну офензиву, щоб не допустити до консолідації японських сил, які готуються до нападу на Австралію. Японці з свого боку бомбардують містечко Кетерен, внутрі австралійського континенту.

ЯПОНЦІ БOMBАРДУЮТЬ БРИТИСЬКУ БАЗУ

ЛОНДОН. — Шістьдесят японських бомбовиків, при охороні двайцятьох бойових літаків, бомбардували британські бази „десу у центральній Бури". Бритійські звідомлення не говорять точно де, та не кажуть, які шкоди ті бомбардування заподіяли. Та мабуть знищено певне число британських літаків. З британських звідомлень виходить, що японці в північній частині гуртують великі сили для загальної офензиви. В ті околиці напливають теж китайські війська, які в той спосіб хочуть зрівноважити японські сили.

ТЯЖКІ БОЇ НА СОВЕТСЬКОМ ФРОНТІ

БЕРН. — Советські звідомлення говорять, що на фронті біля Калініна в останніх днях відбувалися страшні бої, в яких німці понесли великі втрати. Вони втратили в самих убитих 12,000. Крім того взято велику добучу в матеріялах. Також німці втратили 53 літаки. Завзяті бої ведуться здовж цілого німецько-советського фронту. Советські звідомлення згадують про американські літаки, типу „Екракобра", які у більшій кількості в теперішню пору входять на німецький фронт.

ОСТАННІ ДНІ В СИГАПОРІ. — Пожарні сторожі пробують гасити пожар, що повстав від японських бомб.

ПОГОЛОСКИ ПРО АМЕРИКАНСЬКО-ФРАНЦУЗЬКЕ ПОРОЗУМІННЯ

ЛОНДОН. — Бритійська поважна газета, „Дейлі Мейл", принесла з Мандриду вістку, що між Америкою і урядом маршала Петена прийшло до порозуміння відносно французької ролі в дальшій війні. Уряд Петена, зокрема адмірал Дарлян, що має опінію великого германофіла, згодився, щоби французька фльота в ніякому разі не пішла на службу німцям. Також згодились співпрацювати з Америкою відносно африканських колоній. Ті колонії, зокрема Мадагаскар, в ніякому разі не попадуть в руки німців. Щобільше, французький уряд навіть вже вислав мілітарне скріплення до Мадагаскару, щоб не допустити до насильного захоплення того острова в руки Держав Осі. Те порозуміння, додає від себе „Дейлі Мейл", дуже розлютило німців.

ФРАНЦУЗИ ЗА ЗБІЛЬШЕННЯ УРОДИН

ВІШІ. — Французький уряд дав інструкції своїм школам, щоб ті повели серед шкільних дітей кампанію за збільшення народонаселення. В усіх класах треба говорити, що великі родини, це рятують для Франції. В минулій історії Франція була могутня тоді, коли мала чисельне населення. Збільшені уродини вможливають частині французького населення емігрувати до французьких колоній і закріпити ті колонії для Франції. Вчителі мають вже замкнути викликати серед дітей охоту до родинного життя, розмальовуючи їм красу такого життя. Водночас французький уряд повів подібну кампанію і серед старшого населення.

ЗАКЛЮЧЕННЯ СОВЕТСЬКО-ЯПОНСЬКОГО ДОГОВОРУ

ЛОНДОН. — Між советським урядом і японським представником у Москві прийшло до заключення японсько-советського договору відносно ловлі риб на советських водах. Щороку між обома названими країнами наступає відновлення цього договору. Труднощі в тих договорах є показником відносин поміж обома країнами. Цей раз переговори тягнулись справді довше, але без ніяких видимих непорозумінь. Це підписання викликало широкий відгомін серед Об'єднаних Держав. Лондонські кола, щоб ослабити цю вістку, говорять, що цей договір нічого не означає. Совети мали договір з Гітлером і що з того вийшло? Проте ця аналогія доказувалаб, що не треба рахувати, щоб Совети вдарили в Японію, тільки Японія, подібно як Гітлер, вдарить в Совети.

КРИПС В ІНДІЇ

НЬО ДЕЛЬГІ. — До Бритійської Індії прибув представник британського уряду, сер Стафорд Крипс. Він не замешкає в палаті британського віцекороля в Індії, лише в приватній домі. Тим своїм вчинком сер Стафорд Крипс хоче продемонструвати свою цілковиту неутралітетність і всесторонність, навіть у відношенні до британської влади. Так виглядає, що його поїздка набирає більшої надійності, бо серед мусульман наступило роздвоєння. Це мусульмани найгостріше виступали проти політичних свобод для Індії, кажучи, що коли Індія дістане рівень домінії, то мусульманський світ захоче відколотись від Індії і дістати свою власну самостійність. Між гіндусами і мусульманами, чи магометанами, існують давні і різкі розходження.

ЯПОНЦІ ОЧІКУЮТЬ НАЛЕТІВ

ТОКІО. — Японський генерал Асабуро Кобаяші, командант домашніх оборонних сил, через радіо перестеріг японське населення, щоб воно було готове до налетів Об'єднаних Держав. Згадавши держави, говорив Кобаяші, вже тепер пригтовляються до летунських наїздів на саму Японію. Ті налети прийдуть або з Алоїтських островів, або з Китаю, а можливо, що з обох сторін. Японський народ мусить відперти їх найбільш рішучо, говорив цей японський генерал.

КОРОЛЬ БОРИС ІДЕ ДО БЕРЛІНА

БЕРН. — Болгарський король Борис поїхав разом з німецьким послом фон Папенем до Берліна. Ця поїздка викликає в міжнародному світі велике враження. З тої поїздки виходить, що Болгарія остаточно далася вже переходити на німецький бік і рішилась піти до війни з Туреччиною. В Анкарі ходять чутки, заперечувані дипломатами Держав Осі, що Німеччина поставила туркам ультимат, в якому багато обіщое, на випадок як Туреччина піде до війни по стороні німців, а багато погрожує, коли турки цього не зроблять. Серед обіцянок є мандат над Сирією то доступ до іракських копалень нафти. Турки відкидають ці пропозиції.

"СВОБОДА" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Company, Inc.,
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед
появою числа, в котрім оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

За Об'єднання, а Проти Розбивання

Війна вимагає зусиль цілої нації. Особливо така як та, в якій ми опинились. Війна потребує сильного проводу. А теж і віри в провід, бож він накликує нас бути готовими на його приказ пожити і своє життя.

Щоб таке досягнути, треба, щоб підлягло зміні наше життя мирних часів з усією його дрібною і пустою, з усіма його дрібними сварками і амбіціями; особистими, гуртковими, партійними чи організаційними. Знову на калюмніаторство, підшепти і демагогію, що є поганими явищами в спокійних часах, треба глядіти у воєнних часах як на злочини, бо вони виставляють на небезпеку весь загальний, нарід, державу, розбиваючи усе і ширячи хаос.

Мабуть з такого задоволення вийшов теж і Архібальд МекЛіш, голова "Бюро Фактів і Цифр", коли піддав незвичайно суворій критиці поведінку тих груп і осіб, щоб в тих так критичних часах займаються калюмніаторством як засобом для особистих чи партійних порухів, вживаним для підкопування довіри до людей на провідних становищах. Ось ті групи чи особи, що так поступають, є на думку МекЛіша руйнікниками, бо підкопують змагання до перемоги в подібний спосіб, як це пробують робити ті, що є агентами "осі".

Отже ворогами американської перемоги, є, по словам МекЛіша, всі ті, що ставлять свої особисті чи групові інтереси чи забаганки вище американського інтересу. Ті, що розбивають американську єдність. А далі ті, що вносять розгартіш в американське життя через симпатії чи антипатії так тісно зв'язані з європейськими країнами чи народами, що виходить, що вони ставлять долю тих країв чи народів вище інтересів Америки.

Осторога МекЛіша є звернена в сторону всіх груп і партій, як теж в сторону преси. Вона вдярає в першу чергу тих, що мають в Америці більшу силу: фінансистів, фабрикантів, політичних босів чи пресових магнатів. З їхнього боку, як виглядає, є найбільше тих, що своєю нерозумною критикою, чи інтригами, ставлять урядові перешкоди в змагання до об'єднання всіх сил для оборони краю і перемоги. З тих кол є і найбільше тих поголосок, що мають на цілі підкопати віру в американську перемогу. Та ті остороги МекЛіша відносяться теж до певної міри і до робітництва, коли воно нерозважно виходить на страйки і тим сприяє воєнній продукції. Вони навіть відносяться до певної міри і до такого життя, яке творимо ми, себто американські українці, що розпоряджаємо многими організаціями і своєю пресою, що теж маємо гурткові чи партійні спори, що теж маємо ріжних лідерів і ріжні організації, що між собою воюють. Отже і їм добре знати, що тепер не пора на взаємні порухи! Не пора на розбивання громадянства! Зате пора, щоб зєдинити всі наші сили для добра цього краю, для допомоги нашому уряду, Американському Червоному Хрестові і т. п. Пора пригадувати, щоб кожний з нас купував постійно Бонди Оборони, щоб кожний, що є спосібний до воєнної служби, був у ній, бо таким робом покажемо, що ми добрі американці, та що віримо в американську правду, що мусить перемогти, щоб було можна краще жити в світі — нам, як і тому українському народові, з якого походимо.

Проти Панування Одного Народу Над Другим

Як відомо, теперішня війна почалася через жадобу німецьких нацистів, щоб зробити німецький нарід пануючим над іншими європейськими народами. Такі стремління всякого народу називаємо імперіалізмом. Значить, теперішня війна почалася через імперіалістичні стремління німців.

Таку саму жадобу імперіалізму мають італійські фашисти. І хочуть панувати над іншими країнами та народами теж і японці.

А що теперішня війна йде головню проти німецького, італійського та японського імперіалізму, то найбільше булоб назвати цю війну взагалі проти-імперіальною війною. Таке поставлення воєнної справи додало Об'єднанім Державам моральної підтримки у всіх поневоленіх народів. Такий ідеал Об'єднаних Держав додал би нової моральної сили і всьому населенню Об'єднаних Держав.

От, наприклад, українці дуже радо повиталиб гасло "Війна проти імперіалізму!" А чому? Саме тому, що український нарід був і є ще досі жертвою імперіалістичних зазіхань то Росії, то Польщі, то Румунії, а тепер Німеччини. Коли російські або польські політики, чи взагалі визначні люди, здвигають плечима і кажуть, що ніби не розуміють, чому українці виступають проти Росії або Польщі, то тільки хитро-мудро грають роллю Лиса Микити. Бож українці не є ворожо настроєні проти росіян, чи поляків, а тільки проти російських та польських імперіалістів — проти російської та польської жадоби панування над Україною та українським народом! Українці теж і тому ворожо настроєні до Німеччини, бо є проти імперіалістичних зазіхань німецьких нацистів!

Український нарід відчуває польський імперіалізм ще від 1349 р., а російський від 1654 р.! Значить, цілими довгими століттями знаходився український нарід під п'ятою польських і російських імперіалістів. Знає він добре, як Польща та Росія цілими століттями гнобили українців не тільки економічно, але й духово, ставлячи всякі перешкоди для культурного розвитку українського народу. І тому такого "добра" й ніякому іншому народові не бажають.

Хотілиб українці дати теж і жидам до відома, яких є понад два мільйони на Україні, що й проти них, як окремого народу, український нарід нічого не має. Ще і жалює і їх, коли вони стають жертвою переслідувань. Українці тільки заявляють, що їм годі прихильно ставитися до таких одиниць із жидівського загалу, що в цей або інший спосіб помагають російським або польським імперіалістам для панування над українцями. Українці хотілиб, щоб і жиди, особливо ті, що живуть на Україні, зрозуміли їхнє бажання визволитися зпід ласпівства і диктатур. І де тільки жиди проявляють співчуття до терпіння українського народу, там знаходять в українцях дружнє співчуття до терпіння і змагань жидівського народу.

Український нарід наскрзь демократичний і бажає рівноправності всім народам. Коли, наприклад, ухвалювала Центральна Рада — перший український парламент — державні закони в рр. 1917—1918, то тими законами не робили ні найменшої кривди ані росіянам ані полякам, ані жидам, ані іншим національним меншинам на Україні. А коли й були які місцеві виступи на Україні проти жидів, то вони були себто анархії, викликані чорносотенними елементами і більшовицькими пропагандистами. Це не були виступи тих свідомих українців, що бажали самостійної України, але були виступи тих самих темних чорносотенних хуліганів, що робили проти-жидівські погроми і в 1905 р. Українська влада старалася вдержувати порядок на Україні і в 1919 р. Вона карала тих, що виступали проти жидів, але годі скрзь було вдержати цілковитий порядок, бо українці не розпоряджались тоді великими військовими силами. А як хто ще й тепер робить українській владі закиди за які такі непорядки на Україні, то робить українцям кривду. Український уряд, Центральна Рада чи Директорія, як теж уряд Західної України, всіми силами старалася вдержувати візрівний порядок там, де була їх влада. Вони не проявляли ніякого упередження проти національних меншин на українських землях. І так напевно буде, коли знову повстане самостійна Українська Держава. Українці, як ширі демократи, не мають теж ніяких імперіалістичних зазіхань супроти інших народів або держав, як такі бажалиб вони зискати симпатії американців та канадійців до їхнього бажання визволитися з неволі та створити свою самостійну, наскрзь демократичну державу.

О. Івах, Вінніпег.

СУСПІЛЬНИЙ УСТРІЙ В ВІЙНІ І В МИРІ

Відомий англійський економіст, сер Вільям Беверидж, помістив у лондонському "Таймсі" статтю, в якій найвиразніше говорить, що Англія, коли хоче досягнути найбільший вершок своєї мілітарної сили, мусить позбутися теперішнього капіталістичного устрою, основаного на приватних доходах і приватній ініціативі, як теж мусить позбутися свого партійного уряду. Справді тепер держава до тої міри втрутилася до приватного бізнесу, що фактично все перебрала під свою управу, то проте приватні власники і зарядники ще залишилися і їм позіставлено не малі впливи в їхніх заведеннях. Також уряд, при помочи податків, так обкороє доходи кожного підприємства, що мало що з тих доходів залишилось. Всетаки певні доходи є і вже сам факт, що вони є, дещо деморалізує широкій англійській загал. Вікніці Беверидж признає, що нині в Англії є коаліційний уряд; себто в міністерський кабінет входять міністри з усіх партій. Всетаки факт, що вони увійшли до того заряду на основі партій, а не на основі виключно свого власного знання і досвіду, є нездоровим явищем. Кожний міністер, знаючи, що він знаходиться в уряді на основі своєї партійної приналежності, до певної міри є спутаний лояльністю і до своєї партії. А це вже само собою є нездоровим явищем, каже сер В. Беверидж. З появленням капіталізму, говорить він, треба булоб також знести нинішні робітничі юнії. Нація тоді дотрималася цілковитої однаковості і цілковитого, тотального, вигляду. Підчас війни, зокрема війни з тотальними державами, треба і в себе впроваджувати подібний тотальний устрій. Але, арозуміло, лише на час війни. На час миру стара система таки краща.

Дослідно він говорить: "Нинішній час вимагає двох змін: перше, щоб держава перебрала пряму відповідальність і контролю над колючими галузями промислу та над розділом прибутків; друге, щоб була впроваджена засада, щоб радше праця, ніж особисті приходи були джерелом надхнення для воєнних зусиль, як в промислі так і на полі бою. Твердження, що плати і добування цін підчас війни є не на місці, ще не означає критики тої роботи, чи заперечення тих заслуг, які мають союзи працюючих людей і заступників. Робітничі юнії є важним елементом в британській демократії, і бодай я бачу, в часі миру мати робітничі юнії на британській зразок — автономні стоваришення з секційними цілями — а не робітничі юнії на російський зразок, які є стоваришеннями зорганізованими за починком держави. Але хіба це є забагато вимагати, щоб підчас війни і виключно для війни, наші робітничі юнії на збір російських юній, стали свідомими чинниками національної політики?"

"Говорити, що радше праця, ніж зиск повинна бути головним мотивом для всіх людей в війні, це ще не рівняється твердженню, мовляв, якесь надзвичайне зусилля не повинно мати теж надзвичайної нагороди. Надзвичайне зусилля, не говорючи далі, потребує надзвичайного удержання і свободи від економічних клопотів. Але трактувати приватні зиски як рішальний товчок у війні, значить чорнити наш нарід. Британський працюючий люд з природи не гониться за зисками; а може стати таким підчас війни лише завдяки поганому зарядові і проведові. Коли це правдою є, що витвір наших фабрик нагло поправився з хвилею як Росія вступила до війни, то це ще не значить, що наші робітники є такі глупі, що волять Росію, ніж свій власний край. Це значить, що в війні найбільшою заохотою для героїських зусиль є ідея, а не надія особистого зиску".

Слова сера В. Бевериджа є надзвичайно розумні. Він ствердив факти, які важко доперечити. Але ми підійдемо до тих стверджених фактів ще з іншого боку та поробимо ще інші висновки. Він ствердив, що на час війни, лише на час війни, треба знести капіталістичну систему, цивільні робітничі юнії і партійний уряд. Внаслідок таких перемін настане цілковитий тотальний уряд, себто такий, який є в Німеччині, Італії, чи Советах. (Сер Беверидж волисть в тім випадку порівнювати цей устрій з советськими). Всетаки він навразніше говорить, що такий устрій знаменити служить воєнним цілям. Підчас війни, говорить він, ідея є тим товчком, що заохочує людей до героїських зусиль, а не бажання розбагатіти, поправити свій життєвий рівень та дивинути, так би мовити, на вищий соціальний шабель. Це теж цікавита правда. Та з цієї правди виходить, що коли якийсь край приймає в себе тотальний устрій, без приват-

ного капіталізму з його приватним майном і приватною ініціативою; без бажання матеріального життя і соціального вивиснування; без партійного уряду, в яким змагається партія й доклакалися до широкого загалу — такий край стає мілітарним, постійно готовим до якогось зверхнього удару. Такий край мусить постійно ставити собі якісь заборонні цілі, хочби замасковані в "світлої революції", чи перебудову світу на нових "справедливих засадах"; такий край мусить цілий час говорити своєму загалові про якогось чужого ворога, що "вічно грозить" краєви. Одним словом такий устрій навмисно вдержує в себе гарячку якоїсь зверхньої небезпеки, щоб від своїх громадян вимагати "жертв для ідей", а не звертати їх до духових і фізичних зусиль в напрямку звичайного, особистого добробуту і вигідного життя.

Колиж тепер привидимосся добре большевицькій, нацистичній, чи фашистській системі, то переконанієм, що вони вже давно до війни відзначалися точніськими тим прикметами. Ті прикмети вони впровадили в себе настало і ними довгими роками безпокоїли світ. Сер Вільям Беверидж накликає Англію до впровадження тих засад в себе виключно на час війни. Мислять він тим ствердив і цей другий прикрий факт, що всі тоталітарні системи, включаючи большевицьку, це воєнні системи, які постійно вдержують в себе воєнну гарячку.

Коли перетомлений по війні світ захоче досягнути сталий мир, він мусить постаратися, щоб всі національні системи, не лиш нацистична і фашистська але теж комуністична, зникли з обличчя землі. Інакше мир, який не буде. Одна тотальна система значне наклади на свій нарід до "світлої революції". Вона називатиме чужу цивілізацію "гнилою", "розбизацькою - капіталістичною". Значне випрати у своїх людях, що та "гнила, капіталістична" цивілізація хоче зникнути, "пролетарську" цивілізацію. Гнилі, капіталістичні цивілізації зачнуть лякатися тих погроз і з черги будуть шукати за "спасителем". "Спаситель" перебіре всі ті засоби і кличі, які голосили перша "цивілізація" і з черги значне страшити свій нарід, мовляв, йому грозить страшна небезпека з боку системи "згнило - демократичної", чи "людо - пролетарської", і т. д. Значення страшення, зброєння, скучування цілої національної сили для розрахунку до зверхнім ворогом; далі зачнуться взаємні визнання, а якішій приїде до зриву; такою, якій тепер переживаємо.

Михайло Козирев.

ДОБЕРМАН

Насамперед мушу зазначити, що той доберман не робив якогось надзвичайного врання. Митий був Бог зна коли, тому не влискував, як слід. Що йому не дуже то добре велося, це доказували його ребра, що визначувалися. Очі мав пронизливі, ніх го-стрий, хід обережний, що скривав у собі якийсь неспокій, може нещастя, яке спало на голову бідного добермана. Що хвилини зупинявся, втрив у воздусі — тай ішов далі хідником.

Дивний пес, — каже високий чоловік із випаною актовою торбою до товариша, малого товстуха, що ніс якийсь клучок із крамниці колючильних товарів. — Уяв'ї собі, вже пів години йде за нами крок за кроком.

Товстух запитав цікаво: — А то справді! Ми пристанемо, він також. Видно заблудив.

— Не думаю. Не забувайте,

якої це раси — чистокровний доберман. Дуже великої важності він мабуть не буде мати, бо інакше вже давно хтось узяв би собі його.

— А що ви думали? — спитав неспокійно товстух.

— Зовсім нічого, — відповів ляконічно високий та глянув допитливо на товариша.

Кілька хвилин ішли мовчки. Товстух раз-ураз оглядався, приглядався пильно загадочному псові. Пес ішов близько до нього.

Для поліційної служби такий пес неоцінений, — сказав обережно високий, начеб ця думка вже довго мучила його. — Не сумніваюся, — відповів товстух із удаваним спокоем, та при цьому захитався і скулився. — Бррр... А то холо!

Знову мовчанка й кілька неспокійних кроків хідником. — Всього час іде за вами, — перебивав мовчанку високий.

— За мною? Я гадаю, що за

вами. — Дурниці плетете! Дивитися лише на вас. — На мене? Зовсім ні. То на нас дивитися. Вірте, йде за вами.

— За мною? Ніколи в світі! — відрубав певний себе високий.

— Абож то одно трапляється, — відповів товстух і, прижмуривши очі, змівив товариша. Той був схвильований.

— Чи він йде за мною, чи за вами, це ще покажеться! Та чого, хоборич, не хоче відчепитися від нас?

— Колиб так камінь... Колиб так камінь найти...

— Гадаєте, що відженете його камінем! А може то поліційний пес?

Знову кілька хвилин мовчанки. Підозріло оглядаючись поза себе, на пса, що йде за ними крок за кроком. Високий чоловік здеревований, раз ураз перебірає актову торбу з руки в руки. Дійшли до переходу.

— Мушу сюди, — каже високий. — Дай Боже зловля.

Товстух подає нерішучо

руку. Пес пристанув і жде не терпляче. Оба підозріло приглядаються псові.

— Дай Боже здоров'я, — каже товстух іще більше нерішучо та довго стискає простягнену руку. Потім наче щось пригадав собі. — А я був би й забув. Маю ще шматок дороги з вами.

— То підємо разом, — зголосив владувано високий. — І оба вийшли ледви п'ять кроків, та наче на приказ обернулися.

— А щоб чорт забрав його, — каже високий.

— Він дєнерує мене, — додав товстух.

Пес витріп у воздусі, йде за ними помало й обережно.

— Можеб було ліпше, як би ми розійшлися? — піддав високий. — Ви за своєю орудою, а за своєю.

— Мушу вам сказати, що то не було добре...

— Чого ви поправді боїтеся? Пес як пес.

— А ви? Ви не боїтеся?

Якийсь прохожий зацікавився псом.

— А дивіть, який гарний пес, — сказав поклєнуючи добермана по карку. Пес гар-

котив, однаке покїрно приймає неждану ласку.

— Мабуть піде з ним, — сказав весело товстух.

— Гектор! Неро! — каже прохожий. Свище, мляскає язиком, приманює до себе пса. Та пес начеб і не чув, що хтось кличе його й іде даліше за нашими героями.

— Поліційний пес, — сказав певно високий.

Прийателі скочили за ворота та замкнули її доберманові перед носом.

— Нарешті, — каже з полєсною товстух — тепер мабуть уже собі піде.

— Лише не радій передчасно, — пробурмотів високий. — А зрештою що мені до того. Він не йшов за мною, а за вами. Не розумію таких людей — на вулиці переслідують їх поліційні пси — а вони на це не зважають і наважують знакомства з порядними людьми.

— Мабуть, — хвилювався даліше товстух — та не знаєти, кого шукає — вас чи мене. Ви гадаєте, як носите актову торбу, то вас не пізнає?

— А я таки певен, що не за мною.

— Чому так гадаєте...? Я гадаю, що я нічим...

— Це кожен так каже! Я нічого, я нічого, а потім показується... — Гляділи на себе недовірливо, один одного прошибав ненависним поглядом.

— А то гарне, що я того скорше не запримітив, — подумав високий. — Певно когось обікрали... А я з ним...

— Має торбу на акти, — подумав знову товстух — або когось убив, зарівав, а тепер...

А вдає...

— Коли ви такі певні, що вас не шукають, — сказав товстух — можете відійти. Потім побачимо, чи пес лишиється біля мене, чи піде за вами?

Високий всміхнувся глумливо.

— Я гадаю, що ви так само думаєте про себе. Що вам перепиняє відійти?

— Ви смішний чоловік. Чи то не всеодно? Це не важне, хто знає піде скорше, а хто пізніше. Пес піде за нюхом.

Вискочить на плечі, тоді прий-

ЛИШИВСЯ НА ФИЛИПІНАХ. — Як генерал МекАртур відіхав до Австралії, він оставив на своє місце генерал-майора Джонатана Вейрайта командантом американських військ на півострові Батан.

ступити детектив і всьому кінець. — Тож чому не йдете? Розуміється, боїтеся. Коли так, то я піду!

(Кінець буде).

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

Війна і Жіноча Мода

Американська модистка, Гелен Ліулен, подала таке на адресу тих жінок, що причепурюються капелюшками чи суконками, що нагадують військовий однострій:

„Нехай жінки держать зда- лека від своєї одягу згаду про війну. Нехай вони роб- лять себе гарними для своїх чоловіків, що повертають до них з війни, чи з касарні, де готувались до війни. Нехай своїм настроєм взносяться ви- соко, щоб тим теж піднести духа своїх чоловіків. Це од- но з тих завдань, які жінки му- сять виконати. Щоб викона- ти це завдання, жінки мусять одягатись так розумно, як це робить жінка занята в війсь- кових справах, що одягається від- повідно до свого завдання, або шпитальна піклує в од- ноострої“.

Це тонко відчута і глибоко передумана завага. Війна це робота, до якої люди йдуть з мусу, із затисненими зубами. Не з замишування люди на- дягають на себе військовий од- нострій, хапають за кріс і пу- скаються в невідомі простори, щоб кулями сікти інших лю- дей, загрожуючих їхньому краєви. Можливо, що колись, в давніх часах, були такі чо- ловіки, які залюбки віддава- лись військовому ремеслу. Во- ни любили його цілим своїм серцем, горді були на свою військову професію та раділи, коли та їхня професія викли- кувала подив серед інших, зокрема серед кращого по- лу. Серед тих давніх часів дуже правдоподібно воєн- ра- див би, що ось дама його сер- ця причепурює себе капелюш- ком, подібним до його гузар- ського чакча; або пошиває со- бі кафтанчик, подібний до йо- го військового мундурку.

Нині часи цілковито зміни- лись. Воєн-аматорів, що з захопленням відносились би до війни, майже цілковито не- ма. Всі нинішні воєнки, це фа- бричні робітники, фермери, службовці і урядовці, професіоналісти, власники різних реальностей, купці, проми- словці. Це люди, які зали- шили за собою дім, родину, майно, не поганій рівень жи- ття; на всякий випадок далеко кращій, від брудних, багн- стих, непривітних фронтонів ліній, чи навіть касаринських за- будовань. Це люди, які з за- тисненими зубами пішли бо- ронити свій край перед смер- тельною небезпекою. Вони го- тові знести найтяжчі трудно- щі, принести найвищі жертви. Бо цього вимагає добро краю. Проте вони хотіли б якнай- скорше виконати цю роботу і пайкорше повертати домі, до давнього, вигідного, безпеч- нішого і щасливішого життя.

Воєнне ремесло їм не по ду- ці. Тому в війнах від служ- би хвилинах вони хотіли б йо- го цілковито забути. А жінки, як це говорить згадана мо- дистка, що своїми модами на- гадує чоловікам про тяж- кі воєнні завдання, не роблять доброї услуги ні своїм чолові-

кам, ні цілому краєви. Воєн- ка, що вертає до дому на відпус- ку, шукає хвилини забути від воєнної служби. Цією хвили- ною забути він скріплює себе морально. Вертаючи знов у фронт, він знає, що добре, за що бореться. Він знає, що коли ворога не переможе, то та гарна картина, яку він залишив вдома, може зчезну- ти навіки. Воєнка на фронті все мусять мати те внутрішнє пе- реконання, що далеко, поза фронтом, є гарне, чудове жи- ття, яке ворог, що стоїть перед ним, хоче знищити. Воєнка за- слоняє своїми грудьми шлях ворогові. Але коли б воєн- стратив те переконання, що поза фронтом є гарне, чудове життя, він не знав би, що властиво він обороняє?

Згадана модистка почває жінок, щоб виглядали гарни- ми і примамливими. Це є їх- нім обов'язком перед їхніми воєнками-чоловіками. Багато жінок може собі думати, що гарно і привабливо одягатись, це не обов'язок, а передовсім приємність і то приємність для тих, що надягають на се- бе модну одягу. Без сумніву, певна приємність залишається і для тих, що себе ось так зо- дягають. Але головне завдан- ня, це такі в першу чергу об- ов'язок супроти інших.

Можливо, що з бігом вій- ни жінки будуть творити чим- раз більше організацій, які по- за фронтом виконуватимуть різні важні роботи. Можливо, що ті жінки мусять носити свої власні однострої. В та- ких випадках, безперечно, од- нострій жінки стане koniecz- ностю і вже тим самим він то- лерований буде чоловіками, а навіть знаходиться в них сво- рідну приману.

Але що інше жіночий од- нострій в якійсь корисній на- пів військовій організації, а що інше вдома, при родинних во- гнищах. Дивачка мода при до- машньому вогнищі нагадує однострій, виглядає так само комічно, якби виглядав вели- кий дамський капелюх, з кри- кливими струсячими перами, при машині в фабриці.

Все добре на своїй місці. Тотальна війна мабуть нас усіх оберне в одну величезну касарню. Серед тих обставин тимбільший обов'язок жінок не затрачувати їхньої жіночос- ти, не забувати прикмет, які нагадують гарні цивільні часи, в обороні яких ми усі обер- нулись в воєників. В тій великій касарні мусять бути бодай од- ин куток, де чоловік відпо- жить свою зброю і свої вій- ськові відзнаки, а жінка бодай на хвилину стане тим, чим ко- лись була — товаришкою чо- ловіка, освяченою тайною су- пружжя, матір'ю дітей і госпо- динею дому.

Пайкування Цукру

Ми, американці будемо ма- ти в цій році десь на одну тре- тину менше цукру для спожи- вання ніж ми мали в 1941. ро- ці.

Тому наш уряд підготує п- лани пайкування цукру для кожного чоловіка, жінки і ди- тини в цій країні. Пайкуванням буде керувати Ліон Гендер- сон, адміністратор Бюро Адмі- ністрації Цін. Цукор буде у- вистарчаючій кількості для всіх для задоволення вимог здоров'я. Але ми повинні роз- ділювати те, що маємо спра- ведливо й рівномірно.

За останній рік країна ді- стала близько 8,000,000 тон цукру. Цього року ми мати- мемо тільки коло 5,300,000 тон. Причиною є війна.

Коли ми втратили контролю над Філіппінами, джерело цукру, майже на 1,000,000 тон, відрізане. Так само правдо- подібно ми не дістанемо багато більше ніж половину нашого нормального імпорту з Гаваїв цього року. До того наші со- юзники втратили свої важні джерела цукру в Україні і на Далекому Сході.

Але що більш важне, вели- ка кількість цукрового трост- нику буде потрібна цього ро- ку для м'ясу, з якого вироб- ляється алкоголь для про- дукції безалкогольного поро- ху, якого потребують наші воєн- ні моряки. Таким чином, змен- шуючи наше споживання цук- ру, робимо вклад у воєнні зу- силля.

„Пайкування цукру є необ- хідним“ — пояснював добро- дій Гендерсон — „щоб рівно трактувати всіх споживачів. О- станніми тижнями було знач- не накопичення. Справедливість вимагає, щоб ті, які поробили великі запаси, не сміли купу- вати більше цукру, доки не спожинуть своїх запасів.“

„Ті, що мають запаси, му- сять спинити купування цук- ру. Дрібні крамарі мають на- далі продавати обмежену кіль- кість особам, доки не буде формально введено пайкуван- ня. А споживачі повинні усві- домити, що дрібні продавці не є відповідальні за нестачу“.

Плануючи програму пайку- вання, добродій Гендерсон та його помічники роблять все можливе, аби упростити її. Од- на пайкова книжка буде вида- на для кожної особи в країні незалежно від віку. В кожній книжці буде 28 марок, кожна марка — номерована й призна- чена на купівлю цукру проти- ягом вказаного часу. При купі- влі цукру з книжки буде від- риватись відповідна марка. На кожну марку можна купити означену кількість цукру — пів або три чверти фунта на особу на тиждень. Точна кількість буде встановлена коли Рада Воєнної Продукції рішить, скільки цукру буде призначено для цивільного життя.

Добродій Гендерсон казав, що реєстрація споживачів у- чителями в публичних школах та введення Воєнної Пайкової книжки ч. І почнеться тоді, як величезна праця друкован-

ня та роздачі книжок буде за- кінчена. Місцеві комісії пайку- вання будуть мати догляд за реєстрацією споживачів та введенням книжок.

Введенням пайкових книжок сподіються виявити всі зроб- лені запаси, бо коли спожива- чі будуть зголошуватись за книжкою, від кожного буде вимагатись, аби зробив писем- ну заяву скільки цукру на о- собу є тепер в родині. Якщо є більше як два фунти на кожну особу, надвизка буде вважатись накопиченням, то- му відповідна кількість марок з книжки, буде відірвана під- час видання книжки. Хто має запаси цукру, не зможе купити більше цукру, доки не спо- жине запаси.

Бюро Адміністрації Цін пильно слідкує за цінами, які беруть за цукор. Добродій Гендерсон казав, що у випад- ку, якби ціни вийшли з ряду, його бюро встановить найви- шу ціну.

В той же час, казав добродій Гендерсон, споживачі мають зобов'язання не накопичувати цукру, а купувати тільки на бі- жучі потреби. Такими закуп- ками уникнеться натиску на ціни.

„Співпраця в збереженні цукру дає кожному можли- вість зробити значний вклад у воєнне зусилля“, казав він. „Збереження цукру означає порох для наших воєників та моряків“.

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ФІЛДЕЛЬФІЯ, ПА.

Новий успіх Філадельфійської громади.

В часах великої воєнної кри- зи — головне завдання горо- жан помагати своєму урядови морально та матеріально. Як виказують звіти наших громад- ностей Америки, що є у- країнського роду, виказують себе всюди якнайкраще.

Те саме жові сказати і про громаду в Філадельфії.

Наші організації злучились в одно тіло — на час війни — а свою працю ведуть в на- прямку допомогти Червоному Хрестови та закупки Бондів Обо- рони.

Закупно Бондів переводить Українське Будівельно-позич- кове Товариство, яке є назна- чене федеральним урядом скарбу (United States Treasury) урядовою агенцією для про- дажі Бондів Оборони.

Значиться, що бонди купле- ні через нашу агенцію, будуть не тільки рекордовані, але ма- тимуть теж урядову україн- ську печатку Ukrainian Building & Loan Ass'n.

Це товариство взяло на се- бе великий обов'язок — і вже здобуло велику пошану для Філадельфійської громади. Та на цьому не кінець. Кожна у- країнська родина з Філадель- фії та околиць повинна мати хоч один державний бонд о- борони з українською печат- кою.

Для цієї цілі офіс Тowa- риства відчинений кожної п'я- ниці в Домі Громади при 847 Н. Френклін уліці, від години 6. до 10. вечером.

Знову в неділю, дня 22. бе- резня Центральний Комітет скликає всенародне віче, щоб кожний мав нагоду не словом а ділом піддержати нашу дер- жаву. Хоч воєнна пора, але наша громада іде вперед і при допомозі своїх організацій веде творчу працю.

Д-р Володимир Галан.

Останніми часами вдалося щеплення помідорів на кор- чак картопель. Щеплення скрі- пило ріст корча, а овочі помі- дорів як і картоплі мають бу- ти знамениті.

ДО ІНДІ. — Луїс Джансон, був- ший асистент секретаря війни, встановлений послом до Індії.

„НА ЗАХОДІ НІЧОГО НОВОГО“

ЛОНДОН. — Бритійські ко- ла подали до відома, що вна- слідок дуже поганої погоди припинились всі летунські на- лети. У висліді за цілий мину- лий тиждень ні німці ні бри- тійці не втратили хочби од- ного боевого літака. Такого не- було від року.

ПОСМЕРТНІ ВІСТІ

У Перт Амбой, Н. Дж., помер довголітній член Тов. Зап. Січ., від. 155. У. Н. Союзу, ОЛЕКСА КРИЦЬКИЙ.

Покійний походив з села Накотіла, пов. Тернопіль. До У. Н. Союзу вступив 1911. р. Помер 13. березня 1942. Покій- ний полишив жену Єву вдовою і чотирьох дітей: Анну, Катери- ну, Ольгу і Олену, котрі є чле- нами У. Н. Союзу.

Похорон відбувся в нічторок, 17. березня, в 9:30 год. рано, з дому жалоби до гр.-катол. церкви, при участі родини, зна- йомих і членів Тов. Зап. Січ., на цвинтар парохіяльний.

Відпочивай, Брате, у прибра- ній вітчині! Нехай земля Ва- шнятина буде Тобі легкою!

Андрій Яричевський, секр.

У п'ятницю, 20. лютого 1942. року, в годині 1:15 пополудні помер по однострої неаузі ВАСИЛЬ ГНАТКО.

глен Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 335. У. Н. Союзу в Гарвей, Ілліной.

Вступив до У. Н. Союзу 4. марта 1926. Родився 10. серпня 1893. в селі Глузю, повіт Бе- резів, Галичина. Був самітний. Покинув брата Петра Гнатка в Зауочних Державах.

Похорон відбувся 23. лютого 1942. року на цвинтар „Гол Крос“, в Калумет Сіті, Іллі.

„Нехай Веснишний буде Пому милостиний! Вічна йому па- мять!“

Антін Бубен, секр.

ОСТРОВ ЯВА

Поверхня острова Яви об- ьмає 45 тисяч квадратних миль. Цей остров замешкує о- коло 45 мільйонів мешканців і має він 13 тисяч миль доріг. З тих 45 мільйонів явського на- селення, є лиш 200 тисяч бі- лих. Решта, це люде жовтої раси.

Ява посідає значні мінераль- ні багатства як руду, з кот- рої виробляють бляху, нафту, а до того плантації гуми. Цей

остров має теж подостатком поживи.

Клімат Яви є гарячий, тро- пікальний, але по причині сильного парування терену і морей — Ява заслонена часто хмарами, що з одної сторони облякує оборону, а з другої помагає атакати.

Бразилія, так звана від де- рева червоної краски „Пао де Бразіль“, що означає дерево ні багатства як руду, з кот- рої виробляють бляху, нафту, а до того плантації гуми. Цей

КУПІТЬ СЕРЕД ВОЄННИХ УМОВИН. — Бритійський воєн- виминається в купальні розбитого дому в Тобру- ку, в Лівії. Рушницю дежить під рукою.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ

Гарні картки в книжковій формі з віршами і а- ковертами, ціна: 5 центів одна.

Уживайте купон, котрий тут подаємо:

Прошу мені прислати _____ карток книжкових, на- що залучаю \$ _____

Називце _____

Число і уліця _____

Місцевість і стейт _____

На с. о. д. не висилаємо. Можна належитість вислати поштовыми марками.

„SVOBODA“

81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

У ЦІ ЧАСИ, КОЛИ ЗАХІДНІ ДЕМОКРАТІЇ в боротьбі проти тоталітарних диктаторів шукають способів мирної співпраці народів і держав, ОДНОЮ З КНИЖОК СПРАВДІ НА ЧАСІ Є КНИЖКА ПРО УКРАЇНУ, П МИНУЛЕ І СУЧАСНЕ:

„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ“

проф. МИХАЙЛА ГРУШЕВСЬКОГО

В АНГЛІЙСЬКОМУ ПЕРЕВОДІ:

A HISTORY of UKRAINE

By Michael Hrushevsky

СТОРІН 629, 4 КАРТИ, PRICE \$4.00

Для замовлення ВИРІЖТЕ ЦЕЙ КУПОН НА КРОПКОВАНІЙ ЛІНІЙЦІ І ЗАШЛІТЬ ЗО СВОІМ ЗАМОВЛЕННЯМ.

ДО КНИГАРНІ „СВОБОДИ“, Р. О. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

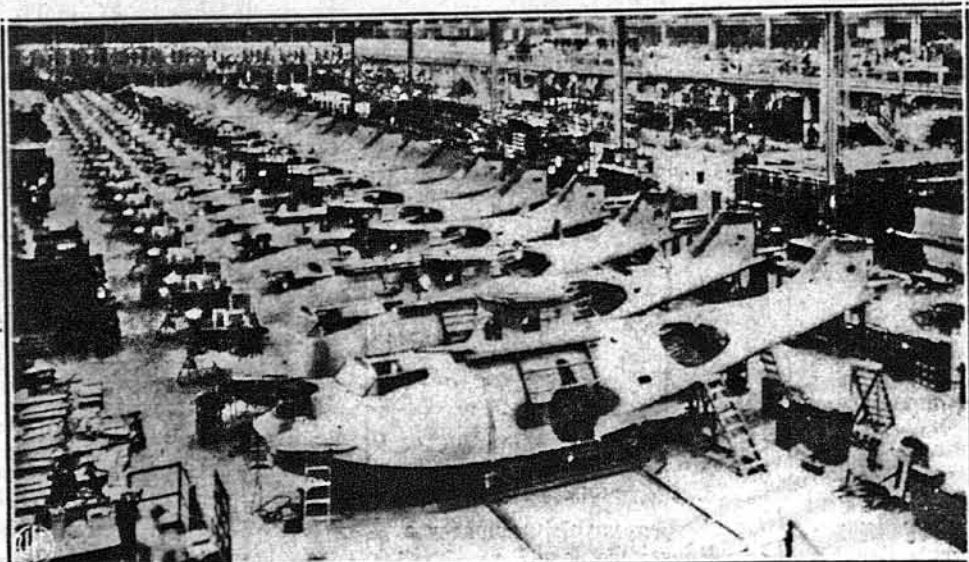
Посилаю осьтут _____ доларів мон-ордером (чеком) і прошу ав- слати мені _____ примірників Історії України проф. Михайла Груше- ського в англійським перекладі.

Імя _____

Адреса _____

Місто _____

Стейт _____

ЛІТАЮЧІ ЧОВНИ. — Складання до купи літаків в одній фабриці на західному по- бережжі. Кожний з них має два мотори, можуть летіти без поновного набарання топдів 4,000 миль і робити 200 миль на годину.

Жіноча Сторінка

Одинцем чи Обеднани?

Хто шукав би за словом, яке суттєво назвало б цю моральну силу, що її у наші часи вважають найбільш необхідною для вигнання війни — він не вдоволився б самим лише поняттям відваги, героїзму чи завзяття. Модерна нація знає синонім сильніший та більше стійкий ніж ці всі три лицарські прикмети разом, і ставить його як передумову для кожного вчинку, що має вести край до перемоги. Є ним це, що ми звикли очікувати скромним словом „обеднання“, а прийнялося воно сьогодні як спільна назва для зусиль, пов'язані з прикмет мільйонів людей, що боролися за перемогу своїх ідей.

Роргорнім часопис, чи наставмо радіо, щоб послухати якоїсь політичної гутірки про це, що діється у світі. Що подібаємо на кожну кроку? Обеднани демократії, обеднани народи, обеднани установи, обеднани робітничтво, жіноцтво. Обеднується держава з церквою, яку винищувала; обеднуються стани та професії, що ворогували зі собою; установи, що себе поборювали. Світ розмежувався на два воюючі на життя та смерть табори, але у нутрі кожний з них змагає до найтіснішої злуки своїх сил, які лиш можуть чимнебудь придатися у змагу за вислід війни. І якщо наслідком цих стремлень постає обеднання у найширшому цього слова значінні, обеднання цілого народу під одним проводом — держава дістає велику моральну силу у боротьбі з ворогом.

І ми, що з українського роду, теж обеднуємося. Саме на це, щоб доказати, що всі ми завдяки спільному походженню надаємося для цього, щоб створити подвійно сильне звено у ланцусі всенародного американського обеднання. Хочемо доказати, що таким робом ми можемо помочі Америці більше, ніж коли би розгублювалися серед т. зв. „чисто-американських“ суспільних чи політичних організацій. Це наша ціль, і треба нам безупинно держати її перед очима у наших міжорганізаційних відносинах, як і тоді, коли навізаємо зв'язки з різними американськими установами.

Поміч жіноцтва для краю неменше цінна, як решти громадянства. Через свої жіночі організації ми, жінки українського походження, можемо передати Америці теж частину цього, чого вона так дуже потребує для своєї оборони. Але якщо хочемо, щоб ця праця свідчила про наше обеднання, щоб робила враження на

сього народу для побідного кінця.

Значіння одиниці у часі війни малі до зра, якщо вона стоїть поза зорганізованим життям та не шукає способів, як сплатити свою частку громадянських повинностей для краю. За кожну працю, від видавання приказів, до надбання помічної, є потрібною та цінною. Коли у перших днях війни голосилися по шкільських обідних осередках десятки жіночих організацій у комплекті по приділі праці — більшість з них, враз з проходом на чоді, дістала у відповідь змивання підліг, або брудної посудини по льокаліх оборонної служби. Хтось, що впроваджував жінок до цієї праці, сказав, що вона має бути символом цього, на що готовою повинна бути кожна американська жінка, що хоче помагати країні.

Війна — це не здобування слави дешевим коштом. Коли маємо за неї дорого платити — нехай іде на рахунок когось, що триваліше її задержить та довше перешкодає нас усіх, що походимо з одного українського роду.

Клявдія Олесницька.

FOR DEFENSE

На Тему: Чоловіки й Жінки

ЗА РЕЕСТРАЦІЮ ЖІНОК.

У палаті послів вніс конгресмен Джосеф Кларк Болдвін проект закону, про реестрацію всіх жінок у віці від 18 до 65 літ життя для служби на звільнення мужчин.

Автор проекту видно дістав інспірацію з Англії, де, мовляв, жінки сновняють гарну роботу, виконуючи обов'язки, від яких мужчин покликанно до активної військової служби.

„Ця війна нічим не є подібна до попередньої“, говорив Болдвін. „Цим разом ми воюємо за наше життя й все американське“.

„МЕДАЛІСТИ“.

Бритійська цензура подала онові портрети чотирьох британських воєнків, що були відзначені за відвагу, англійським королем у королівській палаті в Лондоні.

Між чотирма „медалістами“ є капраль Сара Гендз.

ЖІНКА В РАНЗІ ПОЛКОВНИКА.

Пані Джулія О. Флік, суперінтендентка Військового Корпусу Норсок, дістала рангу полковника, а Флоренс Бленчфілд, її заступниця, рангу підполковника.

Полковник Флік почала вчитися шпитального доглядання, ставши вдовою. Вона служила в першій світовій війні „як головна доглядачка“.

ХТО МАЄ ПИСАТИ КНИЖКИ?

Смерть відомої письменниці може знову нагадати питання, за яке дехто бється: чи це жінка справді писати книжки?

Порушили його мимоходом приятелі пані Марджорі Кивен Ролингз, що недавно видала книжку про своє життя в примітивному американському селі в Флориді. Власне перед закінченням тої книжки вона забилась у купальні свого дому і довіту гадюку породи „мока-

син“. Забила її книжкою. Коли вона оговдала про це одному своєму сусідові, цей сказав: „Деколи може придатися — писати книжки“. Потім, можливо, щоб вона не гнівалася на таку заввагу, став її жалувати, що її руки мусять її певно сильно боляти — „Від того всього писання“. Він видно був думки, що таку важку роботу повинні би робити мужчини.

З цього одначе видно ще одно: він певно вже пробував самий писати, бо людям, що самі не пробували писати, писання здається найпростішою й найлегшою в світі роботою: мовляв, хто не потрапить сидіти й тягати пером по папері?

ЗА ЗДОРОВУ ПОЖИВУ ДЛЯ РОБІТНИКІВ.

Д-р Марта Еллот, заступниця начальника Дитячого Бюро при Департаменті Праці, виступила перед одним ньюйорським клубом з закликом, що тепер треба дбати за здоров'я робітників і робітниць більше, ніж за молодих мужчин у війську.

Свій заклик пояснювала вона тим, що за воєнок дбає уряд, а за робітників і робітниць мають дбати вони самі. Вона зазначала за те, щоб по промислових центрах оснувати ресторани, в яких робітники й робітнички могли дістати таку саму добру поживу, яку мають воєнки в армії.

Вона вказувала при тому, що справа дбання за здоров'я дітей і жінок стоїть в Англії багатораз краще, ніж вона стоїть у нас, в Америці.

ПОМЕРЛА ВІДОМА АВТОРКА.

У Лос Анджелесі померла від запалення легенів у 47-річ життя відома авторка Рейчел Філд, котра свого часу дістала була відзначення за свої книжки для дітей.

Вона написала низку повістей, між іншими відому „Все це й небо теж“, що була перероблена на популярну фільму.

КОЖНИЙ СВДОМІЙ АМЕРИКАНСЬКИЙ УКРАЇНЕЦЬ ПОВИНЕН БУТИ ЧЛЕНОМ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

"Sense provides Dollars for Defense"

A LEAKY radiator is often blisfully ignored. To have it repaired costs little. But repair on the ceiling below, damaged by dripping water, comes high.

Spend pennies to repair the leak. Save the dollars to buy defense savings bonds. Every household budget—every salary check—should go in part for Defense Savings to help defeat the enemies of freedom.

Цинові горшки і сковороди не будуть ржавіти, якщо їх перед вжиттям насмарується солониною і поставиться на кілька годин до печі.

ДАРОМ

Винеслимо кожному зразок (SAMPLE) Карпатського Чаю з найліпшого гірського зілля, на недоманого жолудка, печики і мирок. Велика пачка коштує 50¢.

● ГРУДНЕ ЗІЛЛЯ, природне средство припорукають тим, що терплять на впертий кашель, біль у горлі і задку. Пачка коштує 50¢.

● ЗІЛЛЯ НА БОЛЮЧІ НОГИ. Дуже помічне. Як його уживати, надруковано на бачці. Велика пачка 50¢.

● МІШАНИ КОРИННЯ, на нестерпність, брах апетиту, корчі. Добре також на запах до горілки. Пачка 50¢.

Хто купить 4 пачки зараз вище згаданого зілля за \$2.00, дістану одну пачку даром.

Маємо всі лінійні зілля, листя, швіт, кору, ягоди, коріння, ладан, жинці і т. д. Продаємо гуртом і дельно. Для историків і продавців відповіваний оуст.

Замовлення посилайте на адресу: UKRAINIAN BAZAAR, 170 E. 4th St., New York, N. Y.

Д-Р ЮРІЯ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.

Урядові години: раню від 10 до 12. Вечір від 6 до 8, а в невіді раню від 10 до 12.

ЦІЛОМ ПЕВНО

Чи ми можемо услужити за невеличку суму? Можемо! Цей заяв не можна висловити виразніше, бо ми кажемо твердо: наша услуга для кожного, без уваги на його матеріальні обставини.

Фінансові справи не є перепорою, що би нас відвідати.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON

FUNERAL DIRECTORS
77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne
Phone: Bergen 4-5983 Bayonne 3-0540

РАЗ-ДВА-ТРИ-ЧОТИРИ!—Жінки, прийняті до Жіночої Помісної Повітряної Служби в Англії, кожного дня відбувають правильні фізичні вправи. Сцена знята була в Каїро, в Єгипті.

ТАРЗАН, ч. 529. Щит із людини.

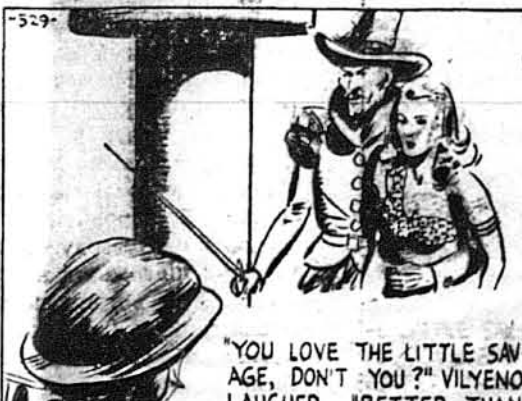
AS VILYENO JERKED ZEELA TO HIM AS A SHIELD, GUYON COULD NOT HALT THE THRUST HE HAD STARTED.

Як Вилієно сівнув Зелю до себе і в той спосіб заслонив себе її тілом, Гуйон не міг здержати заміреного удару своїм мечем.

THE SWORD PIERCED ZEELA'S FLESH. THE WOUND WAS SLIGHT. BUT GUYON WAS APPALLED THAT HE HAD SPILLED HER BLOOD.

Меч прошив тіло Зелі. Рана не була велика, але кров Зелі, що почала з рани витікати, спантеличила Гуйона. Це він прояв цю кров!

"YOU LOVE THE LITTLE SAVAGE, DON'T YOU?" VILYENO LAUGHED. "BETTER THAN LIFE ITSELF," GUYON ANSWERED.

„Ти любиш цю малу дикунку, що?“ — запитав сміючись злобно Вилієно. „Більше, ніж своє життя“ наївно відповів Гуйон.

"IN THAT CASE," VILYENO MUTTERED DARKLY, "SHE WILL BE VALUABLE TO ME!"

„Коли так, то вона представляє для мене велику вартість“, відповів Вилієно, снуючи в своїм злочиннім серці нові чорні плями.

ПРИБОРИ ДО КРАШЕННЯ ПИСАНОК

Фарба в порошку зо старого краю.

Всім (8) красок: червона ясна, червона темна, жовта, помаранчева, зелена ясна, зелена темна, синя і чорна. Ціна за 8 красок \$1.00. Виск публіцій і Кістка до писання 25 ц. Крайній шафран 25 ц.

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ „Христос Воскрес“ в формі книжечок з віршами, ціна за дозін 60 ц. 50 карток \$1.75, 100 карток \$3.00. Картки в формі книжечок люксові, ціна за дозін \$1.00. Зелене листя до „роблення паперових квіток, грот коштує 75 ц. Ладан (Кадило), для церковного ужитку, фунт \$1.00 з пересилкою. Шалові хустини білі або чорні з розками, одна \$2.25 з пересилкою. Червоні Коралі до українського строю, 3 шурки \$2.00.

Замовлення посилайте до: 39- UKRAINIAN BAZAAR 170 E. 4th St., New York, N. Y.

ВАСИЛЬ ПРИШЛЯК

ВИБІРНИК І ПРОДАВЕЦЬ МЕБЛІВ „GRANT CIRCLE UPHOLSTERY CO., Inc.“ 2469 WEBSTER AVENUE Near 188th St. BRONX, N. Y.

Маю на складі РИЖИ-МЕБЛІ доброї якості, по дешевій ціні. Telephone: FORDHAM 5-4866.

ЦІЛИЙ ПОХОРОН

в цію прегарною металеву труною, двома антами, караваном, бальсамуванням, вишиванням „Похоронного Дому“ і т. д.

Все, чого треба, з вінком одним і належитостям за церковну відправу й пинтар.

S. KANAI KAIN 433 State St., Perth Amboy, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4646

МИРОН ЛИТВИН І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга щира і чесна

Main Office: 383 MORRIS AVENUE, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

Branch office (Phila): 959 SOUTH BROAD STREET, TRENTON, N. J. Phone: Trenton 5558

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК зааряджує погребамі по ціні так низькій як \$150. Обслуга найкраща.

JOHN BUNKO Licensed Undertaker & Embalmer 437 E. 5th ST., NEW YORK CITY. Dignified funerals as low as \$150. Telephone: GRAMERCY 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЯ ПОХОРОНАМИ В БРОКЛІН, БРОКЛІН, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET, NEW YORK, N. Y. Tel: Orchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE, (cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y. Tel: Melrose 5-5577

ПІДПІРАЙТЕ СВОЇХ БІЗНЕСМЕНІВ.